MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA

Seduta ta' l-20 ta' Gunju, 2012

Avviz Numru. 328/2011

Kevin James Fenech

Vs

Balkan Properties Consulting Ltd

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tar-rikorrent kif prezentat fir-Registru ta’ din il-Qorti nhar id-29 ta’ Settembru 2011 fejn talab lil din il-Qorti tikkundanna lis-socjeta’ konvenuta thallsu s-somma ta’ hamest elef, sebgha mija u hamsin Ewro (€5,750) rapprezentanti xoghol illi l-attur ghamel lill-kumpanija bhala Direttur ta’ l-istess kumpanija konvenuta u dana skond ftehim illi huwa kellu mas-socjeta’ konvenuta.

Bl-imghaxijiet skond il-Ligi sad-data tal-hlas. Bl-ispejjez inkluzi dawk ta’ l-ittra ufficcjali u tal-mandat kawtelatorju li gie prezentat kontra l-kumpanija konvenuta li hija ngunta in subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjeta' konvenuta pprezentata fit-8 ta' Novembru 2011 fejn eccepiet:

"1. Illi qabel xejn u ghal kull buon fini l-eccipjenti tosserva li hemm zball tipografiku f'isimha li huwa 'Balkan Properties Consulting Limited' (u mhux Balken) u ghalhekk ikun opportun illi ssir korrezzjoni.

2. Illi preliminarjament, l-esponenti tecepixxi illi mhiex il-legittimu kontradittur stante illi l-ftehim invokat mill-attur ma sarx mal-eccipjenti izda mal-kumpanija azzjonista Cameron & Cameron Asset Management Limited (Dok BP 1).

3. Illi fil-mertu u minghajr pregudizzju ghas-suespost mhux minnu illi l-attur ghad fadallu x'jithallas ghax 'xoghol li huwa ghamel lill-kumpanija bhala Direttur'. Ghal kuntrarju, fil-bidu tas-sena 2011 huwa gja thallas is-somma ta' hamest elef euro (Euro 5000) illi tkopri l-hlas tieghu ghas-sena 2011 ai termini tal-ftehim. Ghalhekk l-attur mhux talli rcieva hlas izda talli sahansitra thallas ta' xhur meta ma kienx ghadu direttur fil-kumpanija eccipjenti.

4. Illi fil-qosor jidher illi l-attur hass illi r-relazzjoni tieghu mal-klijenta tieghu ma kienitx ghadha mill-ahjar u ghalhekk unilateralment gholla id-directors fess tieghu ghax ippretenda illi jista jaghmel hekk ai termini tas-segwenti klawzola f'pagna 3 tal-kuntratt:

"The indemnifier aggress to renumerate the Director according to pre agreed fees. Fees are payable annually in advance and in the event of the imdemnifier removing the Director from Office, are non refundable. The Director may revise the fees it charges from time to time and such new fee structure becomes applicable when communicated to the indemnifier."

Sussegwentement, prezumbbilment sabeix 'tiskatta' l-applikazzjoni tal-klawzola unilaterlament iddikjara mal-

MFSA illi huwa 'tnehha' mill-posizjoni tieghu fil-kumpanija (kopja tal-Form K annessa bhala dok BP2.

Il-konvenuta tikkontesta l-mod kif l-attur interpreta u applika din il-klawsola ghar-ragunijiet segwenti, imressqa minghajr pregudizzju ghal xulxin;-

4.1 L-attur ma giex 'removed' ai termini ta' l-Att dwar il-Kumpanniji izda effettivament irrizenja mill-posizjoni tieghu ta' Direttur.

4.2 Il-klawzola fuq citata ma taghti l- ebda dritt lid-Direttur illi unilateralment jgholli t-tariffi tieghu izda hija dejjem soggetta ghal qbil (pre agreed) mal-parti l-ohra.

4.3 Stante illi 'fees are payable annually in advance' logikament kwlaunkwe zieda ghandha tirreferi ghas-snin sussegwenti u ma tistax tigi applikata retroattivament.

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost il-kalkolu tal-bilanc allegatament dovut huwa fi kwalunkwe kaz zbaljat.

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota tas-socjeta' konvenuta pprezentata minn Dr. Joseph Camilleri nhar id-9 ta' Jannar 2012 li permezz taghha esebiet zewg dokumenti u cioe' dokument li juri d-data tar-registrazzjoni tal-kumpanija konvenuta datat 9 ta' Marzu 2010 markat Dok A u dokument (Form K) li jikkonferma meta l-attur Kevin James Fenech gie appuntat segretarju u Direttur tal-kumpanija konvenuta li gie markat bhala Dok B. (fol. 15)

Kevin James Fenech xehed nhar il-25 ta' Jannar 2012 u b'referenza ghad-dokument immarkat bhala BP1 li jinsab esebit fl-atti a fol 8 et seq ikkonferma li l-claim tieghu mhux ibbazata fuq dan l-*agreement.* Dan huwa *imdenifier agreement* li is-shareholder Cameron & Cameron Management ghamel mieghu bhala Direttur tal-Balkan. Ghalkemm stqarr li l-ftehim li ghamel referenza ghalih fir-rikors promotur tieghu huwa d-dokument BP1. Spjega illi

huwa kien gie ingaggat sabiex jaghti s-servizzi tieghu skond diversi emails li gew skambjati bejnu u bejn Chris Bowden li huwa id-Direttur l-iehor tal-Balkan Properties u huwa ukoll Direttur fis-socjeta’ Cameron & Cameron li hija shareholder f’Balkan Properties Consulting Limited. Jaf li fl-emails li gew skambjati bejniethom kienet saret referenza ghal dan l-agreement BP1. Huwa qal li huwa firmatarju tal-agreement BP1. Huwa jokkupa l-kariga ta Managing Director tas-socjeta’ Fenici Consulting u s-shareholder ta’ din is-socjeta’ ahharija huma huwa stess u l-mara tieghu, Dr Roberta Fenech Gauci.

Huwa ma kienx l-ewwel Direttur tas-socjeta’ Balkan u ma dahalx ghas- *setting up stage* ta’ din il-kumpanija. Il-firmatarju tal-kont bankarju tas-socjeta’ Balkan Properties Consulting Limited kien hu flimkien ma’ Chris Bowden, id-direttur l-iehor.

In kontro-ezami kkonferma li d-dokument BP1 huwa arrangament fejn huwa kellu jigi imdemnified mis-shareholder Cameron & Cameron, rigward kwalsiasi decizjoni li setghet ittiehdet fil-futur ghan-nom ta’ din il-kumpanija. Ma hemm l-ebda rinunzja ghal xi drittijiet dovuti lilu dwar xi pagamenti dovuti. Is-socjeta’ Cameron & Cameron hija socjeta’ estera ibbazata Jersey, u ma ghandhiex assi hawn Malta, waqt li is-socjeta’ Balkan Properties Consulting Limited hija socjeta’ registrata Malta, u ghandha assi l-bank. Qal li wara li l-kumpanija tieghu Fenici kienet taghmel diversi xoghol ghas-socjeta’ Balkan Properties Consulting Limited, Chris Bowden kien talbu biex joqghod Direttur fuq is-socjeta’ Balkan Properties Consulting Limited ghaliex ma kellhomx Direttur Malti. Ddikjara li huwa kien ghamel talba sabiex jithallas is-somma ta’ ghaxart elef Ewro (€10,000) fis-sena u dan ghar-rwol tieghu bhala Direttur. Izda meta sar jaf li r-rwol tieghu kienet ser tkun wahda passiva acetta s-somma ta’ hamest elef Ewro (€5,000). Dan kollu sar tramite skambji ta’ emails, li pprometta li jesebixxi fis-seduta li jmiss. Qal li dan il-ftehim immarkat BP1 jikkonferma dak li kien diga’ gie miftiehem minnhom tramite skambji ta’ emails, u ghalhekk il-claim tieghu ma saritx limitatament abbazi ta’ dan l-agreement. Stqarr li in

segwitu fix-xhur ta’ wara Jannar, Frar, Marzu u April ma baqax aktar Direttur passiv, izda kien attiv hafna, kien hemm hafna kumplikazzjonijiet, anke fuq *debt take overs agreement*, struttura ta’ taxxa, ghaliex kien hemm diversi *jurisdictions* involuti u bhala rizultat ta’ dawn il-kumplikazzjonijiet kollha qallu li ma kienx kuntent kif kienet qed tigi immanigjata din il-kumpanija, ghaliex huma xtaqu li huwa jkun semplici *rubber stamp*, izda hu ma kienx lest li jaghmel hekk.

Ghalhekk talab li jsir *exta-ordinary general meeting*, liema meeting sar fit-18 ta’ Mejju 2011, u f’dan il-meeting li kien hemm xhud ukoll Dr Roberta Fenech Gauci, kien ghamilha cara li jekk mhux ser jittrangaw l-istruttura tat-taxxa, pagamenti li kellhom isiru ghan-nom tal-kumpanija lil-terzi persuni, u li l-kumpanija tirregola ruha mat-tax opinions li kellhom jigu updated sabiex jinkludu lil Malta u jaccettaw li certu spejjez li xtaqu li jinkludu f’din il-kumpanija ma’ seghux jigu inkluzi ghaliex gew kommessi fil-Kroatia mhux hawn Malta u affarijiet simili bhal dawn, qalilhom li kien lest li jieqaf milli jaghti is-serivzz tieghu minn dak in-nhar stess jew inkella jaqghu ghat-talba li kien talabhom f’Dicembru u cioe’ is-somma ta’ ghaxart elef Ewro (€10,000).

Chris Bowden kien accetta li huwa kien intitolat ghal dak li kien talab qabel u fil-fatt ha il-posizzjoni li tant kien qed jisimpatizza mal-posizzjoni tieghu li huwa wkoll hassu bhala Direttur li kien qed jigi wzat, mill-*beneficial owner*, li kien Craig Cameron. U ghalhekk kien talbu sabiex jirregolarizza il-posizzjoni tal-kumpanija u hekk ghamel, billi huwa ghamel update tat-tax opinions biex jinkludu Malta u affarijiet ohrajn, u bghatlu sensiela ta’ emails fejn hemm miktub li huwa kien accetta li huwa jithallas. Fil-fatt qal li kien hemm e-mail partikolari datata 6 ta’ Lulju, anzi tliet e-mails li jindikaw li huma kienu accettaw li x-xhud jithallas sabiex isiru il-pagamenti u qal li kollox kellu jsir tramite Internet Banking. Huwa kellu jiprocessa il-pagament izda una volta l-pagament jigi *approved* u *verified* minn Chris Bowden huwa kellu jircievi l-hlas.

Nonostante li qallu biex jiprocessa il-pagament tieghu, dan Bowden iprocessa dak li ried hu pero' il-pagament tieghu baqa' ma giex processat u ghalhekk spicca li ma' thallasx ta' xoghlu. Mistoqsi jekk kienx jibillja fees ohra wiegeb li il-kumpanija tieghu Fenici kienet tibillja lill-Balkan Properties bhala *administration fee* u *fees* sabiex tuza r-*registered office* taghha. It-talba tieghu pero' hija limitata ghal hlas li ghandu jsir lilu personalment.

Rat in-nota tas-socjeta' konvenuta Balkan Properties Consulting Limited ipprezentata minn Dr. Joseph Camilleri nhar is-7 ta' Marzu 2012 illi permezz taghha esebiet hames dokumenti konsistenti f'e-mails bejn l-attur Kevin James Fenech u Christopher Bowden, immarkati mill-Qorti bhala Dok BPCL 1-5.

Rat in-nota ta' Kevin James Fenech ipprezentata minn PL Edgar Montanaro nhar l-10 ta' April 2012 li permezz taghha esebixxa l-affidavit tieghu , liema affidavit anness gie markat bhala Dok. PM. Bi qbil mas-socjeta konvenuta, l-affidavit gie esebit f'envelop issigillat sabiex il-kontenut tieghu ikun accessibbli biss ghal dina l-Onorabbli Qorti u ghall-partijiet infushom.

Fl-affidavit tieghu, Kevin James Fenech qal li huwa gie ingaggjat minn Balkan Properties Consulting Limited bhala direttur u segretarju tal-istess kumpanija f'Dicembru 2010. Inizjalment huwa kien offra li jaghti s-servizzi tieghu bhala direttur residenti f'Malta ghall-hlas ta' €10,000 fis-sena, izda minn-naha taghhom il-Balkan Properties Consulting Limited argumentaw illi x-xoghol kien ser ikun wiehed passiv (vide e-mail ta' Chris Bowden datata 30 ta' Dicembru 2010) jigifieri li l-attur ma kienx ser ikun involut fl-amministrazzjoni tal-kumpanija b'mod regolari u attiv kuljum, u ghalhekk ftehmu li l-hlas ikun dak ta' €5,000.

Madanakollu, irrizulta li r-rwol moqdi mill-attur ma kienx wiehed passiv izda kien qed jintalab li jkun tassew attiv fl-amministrazzjoni tal-kumpanija kif ukoll fid-decizjonijiet ta' natura importanti li kienu jittiehdu. Tenna li d-direttur l-

iehor, Chris Bowden, ftit li xejn kien jaf jew japprezza x'kien jinvolvi sabiex tinhadem il-kumpanija fi hdan 'tax structure' li kienet tinvolvi diversi gurisduzzjonijiet fosthom Kroazja, Jersey, Mauritius u Malta stess. Qal li skopra li t-'tax opinion' mahruga mill-Kroazja kienet wahda outdated, u lanqas biss kienet qed tigi segwita f'Malta, dan apparti l-fatt li anke minhabba min kienu l-beneficarji ahharija f'din il-kumpanija li kienet tinvolvi diversi trusts u kumpaniji barranin, id-'due diligence' rikjesta hadet hafna iktar min-normal biex titlesta. Fir-rigward tad-'*due diligence',* id-dokumentazzjoni li hu kien jitlob kienet tkun kwazi dejjem inkompluta u ghalhekk ukoll ittiehed hafna zmien sabiex jingabru d-dokumenti kollha mehtiega u tigi konkluza d-'due diligence'. Tenna li barra dan, skopra wkoll tramite ricerka Google, li sahansitra kien hemm investigazzjoni da parti tal-Jersey Financial Services Commission li l-klijenti tieghu lanqas biss infurmawh dwarha. Stqarr li problema ohra kienet li d-direttur Bowden kien qed jippretendi minn din il-kumpanija fosthom li tiffirma 'debt take over agreements' ma' kumpaniji ohrajn minghajr ma s-socjeta' Balkan Properties Consulting Limited taghmel ebda 'financial gain' minn tali ftehim, li taddotta 'accounting practices' li ma kienux prattikabbli hawn Malta u inoltre il-kumpanija taghmel pagamenti lis-socjeta' 'Offshore' li maghha is-socjeta' Balkan Properties Consulting Limited ma kellha l-ebda relazzjoni guridika. Bowden kien anke insista mal-attur li jiffirma kuntratti li kienu gew 'backdated' izda naturalment huwa irrifjuta.

Meta ra dan kollu, tenna li ta il-feedback tieghu bhala direttur ghal dak li kien qed jipproponi Bowden fir-rigward tat-tmexxija tal-kumpanija u r-rwol taghha fit-'tax structure' hawn fuq imsemmija. In vista ta' email datata 14 ta' April 2011, huwa kien gibed formalment l-attenzjoni ta' Chris Bowden ghall-affarijiet li personalment ma kienux qed joghgbuh fit-tmexxija tal-kumpanija u li kienu qed jehdulu aktar hin minn dak imwieghed. Ghalhekk l-attur sejjah Board Meeting tad-Diretturi f'Malta u talab li l-kwistjonijiet kollha imqajma permezz tal-istess email jigu rizolti jew kjarifikati skond il-kaz. Esebixxa kopja ta' email datata 14 ta' April 2011 u mmarkata bhala dokument KJF1.

Il-Board Meeting sar fit-18 ta’ Mejju 2011 fl-ufficini tal-attur gewwa l-Kalkara fejn kienu prezenti l-attur naturalment, il-mara tieghu Dr. Roberta Fenech Gauci, u Chris Bowden. Waqt din il-meeting, Fenech ghamilha cara mad-direttur l-iehor li hu ma kienx kuntent bil-mod ta’ kif il-kumpanija kienet qed tigi uzata mill-Kroazja u minn Jersey u kif ukoll bil-mod xejn professjonali li bih Bowden beda jmexxi l-kumpanija. Bowden wiegbu li hu wkoll ma kienx kuntent ghaliex hadd ma kien japprezza x-xoghol li jaghmel pero’ qallu li m’ghandux tort ghaliex huwa kien dejjem jimxi fuq dak li jghidulu l-azzjonisti tal-kumpanija. F’dan il-meeting gew diskussi diversi kwistjonijiet li jinsabu elenkati fl-email datat 19 ta’ Mejju 2011 mibghuta mill-attur lil Chris Bowden. F’din l-email, l-attur qallu li l-kumpanija kellha zewg ghazliet – li l-attur stess jirrizenja mill-kariga tieghu bhala direttur u ‘company secretary’, jew li jirrangaw minnufih il-kwistjonijiet kollha li kellhom jigu irrangati. Waqt l-istess meeting, Bowden ta ragun lill-attur u qallu li l-kumpanija kienet ser taghzel it-tieni opzjoni u tara li l-affarijiet jirrangaw, kif ukoll tirrevedi l-fee tal-attur ghal kif inizjalment kien ippropona, u cioe’ minn €5,000 ghal €10,000. L-attur rega’ ghamilha cara li bl-aktar mod responsabbli ma kienx ser jghaddi pagamenti – inkluz pagamenti lilu nnifsu – qabel ma jkollhom ‘tax opinion’ originali, aggornata u dettaljata mill-Kroazja, peress illi sa dakinhar kull ma kellu fil-pussess tieghu kienu zewg ‘tax opinions’ differenti *f’word document* datati rispettivament 27 ta’ Ottubru 2010 u 10 ta’ Frar 2011 flimkien ma’ tax opinion mahruga minn Malta fost il-kwistjonjiet kollha sollevati f’din il-laqgha u indikati fl-istess email.

Esbixxa kopja tal-e-mail datata 30 ta’ Gunju 2011 mibghuta mill-attur lil Chris Bowden fejn ta referenza ghar-‘revised director’s fee’.

Ghamel referenza ghall-emails mmarkati bhala KJF3-6 mibghutin minn Chris Bowden lill-attur dwar il-pagament.

Sussegwentement, Chris Bowden infurmah permezz ta’ e-mail ohra datata 11 ta’ Lulju 2011 annessa u mmarkata bhala Dokument KJF7, li peress li l-kumpanija Balkan Properties Consulting Limited ma kinitx ser taghmel uzu

mis-servizzi tal-attur, il-pagament dovut lilu ma kienx ser isir.

Zied jghid li fil-31 ta' Ottubru 2011, Fenech ircieva telefonata minghand Dr. Adrian Vella, li issa kien hu is-'service provider' il-gdid ta' Balkan Properties Consulting Limited, u offrielu kif awtorizzat mill-istess kumpanija is-somma ta' €2,000 ghas-saldu tad-drittijiet. L-attur irrifjuta ghal din il-proposta, u anke ghat-tieni wahda maghmul matul l-istess konversazzjoni ta' €2,500. Itenni li sa dan l-istadju, kien diga' inkorra spejjez legali ghas-salvagwardjar tad-drittijiet tieghu.

Tenna li sal-lum il-gurnata ghadu ma thallas xejn mis-somma mwieghda lilu, u cioe' dik ta' €5,000 rapprezentanti somma bilancjali dovuta lilu minn dik akbar ta' €10,000 fis-sena kif patwita u inoltre is-somma ta' €750 rapprezentanti taxxa dovuta minnu peress li hu qatt ma gie registrat mal-ETC u kwindi taxxa kienet ser tigi pagabbli minnu.

Kevin James Fenech ikkonkluda l-affidavit tieghu billi qal li l-iskop ta' Balkan Properties huwa li tingannah, dan ghaliex ghalkemm ghamel ix-xoghol mehtieg biex il-kumpanija tirregola ruhha mal-ligijiet Maltin u barranin u tkun tista' tibda topera regolarment, huwa safa uzat u mnehhi mir-rwol tieghu, dan kollu bl-interess ahhari li lilu icahhduh mill-hlas dovut lilu filwaqt li jibqghu igawdu mix-xoghol kollu maghmul minnu fiz-zmien relattiv.

In kontro-ezami, l-attur nhar it-23 ta' Mejju 2012 iddikjara li ma jaqbilx ma' dak li gie suggerit lilu, li huwa ma' kienx involut f'dik li hija running tas-socjeta' Balkan Properties Consulting Limited. Fil-fatt meta kien gie ingaggat fil-bidu kien gie imwieghed li ma kienx ser ikollu sehem daqshekk attiv pero' irrizulta susugwentament mal-impijeg tieghu, li fil-fatt is-sehem tieghu kien attiv. Ir-rwol tieghu kien wiehed ta' Direttur u bhal kull Direttur f'kull kumpanija ohra jara li l-ahjar interessi tal-kumpanija, il-kumpanija tibqa' solvent u jkollha fiducial responsibilities u jaghti strategic advise bhala Direttur u jattendi board meetings kemm il-GM kif ukoll l-AGM u jserrah mohhu li r-relazzjoni tal-

kumpanija ma’ terzi tkun kif suppost, u jaghmel quality analysis u mhux execute intsructions biss, u certi affarijiet ohrajn simili. Tenna li fis-sitt xhur li kien dam Direttur minn Jannar sa Gunju 2010 kien inzamm AGM wiehed, ittiehdu minuti u dawn gew cirkulati. Saritlu referenza ghal fejn huwa fil-fatt qal li kien talab zieda sabiex jkollu zieda fil-paga tieghu, u jekk huwiex minnu li fil-fatt talab din iz-zieda f’Gunju, u tenna li mhux minnu li din it-talba ghamilha f’Gunju.

Semghet lill-partijiet jitrattaw it-tieni ecezzjoni u cioe’ dik dwar jekk is-socjeta’ konvenuta hix il-legittimu kontradittur f’din il-kawza.

Is-socjeta’ konvenuta qed tallega li l-attur qed jibbaza it-talba tieghu fuq id-dokument immarkat bhala Dok BP1 esebit minnha a fol. 8 ta’ l-atti li huwa ftehim iffirmat minn l-attur fil-vesti tieghu ta’ Direttur u Segretarju tas-socjeta’ Balkan Properties u min naha l-ohra Christopher Bowden ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta’ Cameron & Cameron Asset Management Limited. Id-difiza tas-socjeta’ qed issostni li s-socjeta’ konveuta mhix parti minn dan il-ftehim u ghalhekk m’ghandhiex tinzamm responsabbli ghall-allegat debitu tas-socjeta’ Cameron & Cameron. Id-difiza temmen li l-attur ghazel li jharrek lis-socjeta’ konvenuta ghaliex hija ghandha assi hawn Malta waqt li s-socjeta’ Cameron & Cameron m’ghandha l-ebda assi hawn Malta. In oltre ma taqbilx mat-tezi tal-attur li l-kuntratt BP 1 huwa kuntratt ta’ imdemnifier biss u dan ghaliex jiregola aspetti ohra bhal gurisdizjoni applikabbli f’kaz ta’ tilwim, kif ghandu jithallas l-attur tax-xoghol li jaghmel. Dan mhux kaz li l-attur iffirma ftehim mas-socjeta’ Cameron & Cameron ghaliex is-socjeta’ Balkan Properties Consulting Limited kienet ghadha ma gietx formulata ghaliex fil-fatt din is-socjeta’ ahharija kienet ilha li giet registrata. Il-konvenut isostni li ghalhekk is-socjeta’ konvenuta kellha tkun ukoll parti mill-ftehim BP1.

L-attur minn naha l-ohra jghid li l-ftehim Dok BP1 huwa car u ghalhekk m’hemmx lok ghal interpretazzjoni u huwa

kunratt ta' imdemnifier, fis-sens li s-socjeta' konvenuta intalbet li tkun il-garanzija ta' l-attur f'kaz li s-socjeta' konvenuta li mhix parti minn dan il-ftehim ma thalsux. Ma hemm l-ebda relazzjoni kuntrattwali f'dan il-kuntratt esebit u mmarkat Dok BP1. In oltre sostna li l-kuntratt fl-ebda hin ma jeskludi id-dritt tal-attur li jithallas mis-socjeta' konvenuta ghas-servizzi li huwa jaghtiha bhala Direttur.

Konsiderazzjonijiet legali.

Kif gie osservat fis-sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) nhar l-10 ta' Jannar 2007 fl-ismijiet '**Korporazzjoni ghas-Servizzi ta' l-Ilma et vs Emanuel Grixti'** jinghad li "*b'relazzjoni guridika wiehed necessarjament jifhem l-ezistenza ta' rapport bejn iz-zewg partijiet in virtu' ta' liema l-wiehed, kreditur ghandu d-dritt jippretendi minghand l-iehor, id-debitur li dan jissodisfa l-obbligazzjoni tieghu. Obbligazzjoni din li tista' tkun wahda kemm 'di dare' jew 'di fare' jew 'di non fare'. Tali rapport obbligatorju jista' jkun wiehed f'sens strett u jista' jkun jkollu ukoll dimensjoni aktar wiesgha*."

Il-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet '**Frankie Refalo et vs Jason Azzopardi et'** deciza nhar l-hamsa (5) t'Ottubru 2001 mill-Qorti tal-Appell dwar l-istitut tal-legittimu kontradittur. Dik il-Qorti sostniet li:-

"Biex jigi stabbilit jekk parti in kawza kienetx jew le legittimu kontradittrici tal-parti l-ohra, l-Qorti trid bilfors tivverifika prima facie jekk il-persuna citata filgudizzju, kienetx materjalment parti fin-negozju li, skond l-attur, holoq ir-relazzjoni guridika li minnha twieldet l-azzjoni fit-termini proposti.

Jekk dan in-ness jigi stabbilit, il-persuna citata setghet titqies li kienet persuna idoneja biex tirrispondi ghat-talbiet attrici, inkwantu dawn ikunu jaddebitawlha obbligazzjoni li kienet mitluba tissodisfa dan inkwantu il-premessi ghaliha, jekk provati, setghu iwasslu ghall-kundanna mitluba f'kaz li jinstab li l-istess konvenut ma jkollux eccezzjonijiet validi fil-ligi x'jopponi ghaliha. Dan, naturalment ma jfissirx

li jekk il-Qorti tiddeciedi li l-konvenut kien gie sewwa citat inkwantu jkun stabbilit li l-interess guridiku tieghu fil-mertu kif propost mill-attur illi hu kellu necessarjament ikun finalment tenut bhala l-persuna responsabbli biex tirrispondi ghat-talbiet attrici kif proposti, kif lanqas ifisser li l-istess konvenut ma jkollux eccezzjonijiet validi fil-mertu, fosthom dik li t-talbiet attrici kellhom fil-fatt ikunu diretti lejn haddiehor ukoll inkwantu dan ikun involut fl-istess negozju u li allura seta' jigi wkoll citat bhala legittimu kontradittur fil-kawza.

Id-dikjarazzjoni tal-Qorti li parti 'n kawza tkun legittimu kontradittur lanqas ma kienet tfisser li l- Qorti ma setghetx, fil-konsiderazzjoni tal-eccezzjonijiet opposti ghat-talbiet, tasal ghall-konkluzzjoni li l-konvenut - dikjarat prima facie legittimu kontradittur- kien wara t-trattazzjoni tal-kawza jirrizulta ghal kollox estranju ghar-responsabilitajiet lilu addebitati mill-attur fl-azzjoni minnu tentata".

Ta' importanza ghal din is-sentenza huwa dak li gie deciz fis-sentenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili nhar il-21 ta' Marzu 2002 fl-ismijiet '**Camel Brand Co Ltd vs Debono Michael**' fejn inghad li:

"Meta negozju jkun gestit minn socjeta` b'responsabilita` limitata, u ghaldaqstant minn persuna guridika indipendenti, huwa l-obbligu taghha li tindika dan fl-aktar mod car u inekwivoku lit-terzi li jkunu qeghdin jinnegozjaw maghha.

Tali indikazzjoni ghandha ssir ukoll fuq l-invoices, statements, etc. relatati ma' akkwisti maghmula minnha. Fin-nuqqas ta' tali indikazzjoni espressa t-terz ghandu kull dritt jipprezumi li qieghed jinnegozja ma' individwu, u fil-fehma tal-Qorti ma jistax jippretendi mod iehor.

Normalment bniedem jikkontratta ghalih inniffsu, sakemm ma jindikax li qieghed jikkontratta f'isem haddiehor, jew jekk dan ma jindikahx espressament, il-kontraent l-iehor ikun ragonevolment jaf li jkun qieghed jikkontratta f'isem haddiehor. Il-piz tal-prova li min jikkontratta ghamel hekk f'isem haddiehor tinkombi fuq min jaghmel l-allegazzjoni."

Issa f'dan il-kaz l-Qorti hija rinfaccjata bix-xhieda ta' l-attur li mhiex kontradetta minn l-ebda xhud iehor li jghid li huwa qed jibbaza t-talba tieghu mhux biss fuq id-Dok BP 1. izda fuq numru ta' e-mails li gew skambjati. Il-Qorti rat id-dokument esebit fl-atti a fol. 42 li hija e-mail li giet esebita mis-socjeta' konvenuta stess liema e-mail hija datata 11 ta' Lulju 2011 u mibghuta lill-konvenut minn Chris Bowden fejn is-suggett kien Balkan Properties Consulting Limited ('BPCL') fejn minn ezami ta' l-istess jirizulta li l-attur gie mitlub sabiex jirrizenja mill-kariga tieghu ta' Direttur mas-socjeta' BPCL u sabiex jitnehha minn firmatarju fil-kontijiet bankarji taghha mal-Bank of Valletta. Ghalhekk ma hemmx dubbju li jirrizulta ghas-sodisfazzjon tal-Qorti li l-attur zgur ghandu relazzjoni guridika mas-socjeta' konvenuta meta tqis li huwa kien id-Direttur taghha. Ghalhekk huwa minnu fid-dawl tal-korrispondenza esebita li s-socjeta' Cameron & Cameron, li hija l-azzjonarja principali fi hdan is-socjeta' konvenuta, hija l-imdenifier tas-socjeta' konvenuta u f'kaz li s-socjeta' konvenuta m'ghandhiex minn fejn thallas lill-attur, huwa ghandu dritt skond il-klawsola numru 2 tad-Dokument BP1 li jitlob hlas minghandha ghad-dejn tas-socjeta' konvenuta bhala garanti taghha. Kien ghalhekk li l-attur dar kontra s-socjeta' konvenuta bhala id-debitur taghha ghaliex is-servizzi li huwa ta tahom lilha.

Il-Qorti tarha stramba hafna kif id-dokument esebit mis-socjeta' konvenuta a fol. 2 tal-process m'ghandux l-istess forma meta l-kontenut tal-e-mail huwa l-istess. Jinghad li d-dokument esebit mill-attur li huwa datat l-istess u cioe' 11 ta' Lulju 2011 gie mibghut minn Chris Bowden taht l-kappa Balkan Properties Consulting Limited (BPCL) waqt li l-email esebita mis-socjeta' konvenuta hija l-istess fil-mertu pero' giet mibghuta lill-attur minuta wara u cioe' 14.20hrs. F'din l-email Chris Bowden talab li l-attur ma jibqax f'relazzjoni mas-socjeta' BPCL.

In vista tas-suespost u is-sentenzi fuq citati, l-Qorti thoss li l-attur almenu prima facie irnexxilu jipprova li ghandu relazzjoni mas-socjeta' konvenuta u ghalhekk

l-eccezzjoni taghha li mhix il-legittimu kontradittur qed tigi respinta u tordna l-prosegwiment tal-kawza.

< Sentenza In Parte >

---------------------------------TMIEM---------------------------------